

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku J. M.
przy uczestnictwie L. K.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 października 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 26 lipca 2016 r., sygn. akt V Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) ustala, że uczestnicy postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swoim udziałem w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) przyznaje radcy prawnemu J. D. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w W. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi możliwość wprowadzenia środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Uczestniczka postępowania zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu Sądu Okręgowego z dnia 26 lipca 2016 r. naruszenie art. 952 § 1-3 k.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestniczka postępowania uzasadniła:

1) potrzebą wykładni art. 952 § 1 k.c. w zakresie dotyczącym przesłani dopuszczalności skorzystania z formy testamentu ustnego, jaką jest „obawa rychłej śmierci”,

2) występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego: znaczenia pojęcia „obawy rychłej śmierci” w art. 952 § 1 k.c.,

3) oczywistą zasadnością wniesionej skargi kasacyjnej ze względu na naruszenie przez Sąd Okręgowy w sposób oczywisty art. 952 § 1-3 k.c.

Żadna z powołanych przez skarżącą przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest spełniona.

Jeżeli skarżący uzasadnia wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania potrzebą wykładni, o jakiej mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., powinien przytoczyć z omówieniem dotychczasowego orzecznictwa argumenty przemawiające za ujednoliceniem lub zmianą obecnie przyjmowanej wykładni określonego przepisu; postulowana wykładnia powinna mieć przy tym znaczenie dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy

Z kolei istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa.

W art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., dotyczącym przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, chodzi zaś o łatwo dostrzegalne, mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy uchybienia przepisom prawa. Według utrwalonej linii orzecznictwa Sądu Najwyższego, skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. tylko wtedy, gdy wskazana w niej wadliwość zaskarżonego orzeczenia jest dostrzegalna bez potrzeby dokonywania głębszej analizy.

Użyty w art. 952 § 1 k.c. termin „obawa rychłej śmierci” był już wielokrotnie przedmiotem wyjaśnień Sądu Najwyższego (zob. np. M. Obrzut, *Testament ustny w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego*, „Rejent” 2015, nr 2), co czyni zbędne ponowne podejmowanie przez Sąd Najwyższy postulowanej przez skarżącą wykładni tego terminu na użytek niniejszej sprawy, jak też rozstrzygnięcie wskazanego przez skarżącą zagadnienia prawnego dotyczącego tego terminu. Przyjęta przez Sąd Okręgowy wykładnia art. 952 k.c. i jego zastosowanie w sprawie nie nasuwają zastrzeżeń co do prawidłowości, które mogłyby być kwalifikowane jako naruszenie prawa, spełniające wymagania wynikające art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej uczestniczki postępowania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach pomocy prawnej udzielonej uczestniczce postępowania z urzędu w postępowanie kasacyjnym stanowił art. 22³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U.2016.233 ze zm.) w związku z § 4 ust. 1-3, § 12 pkt 2 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2016.1715).

aw

jw